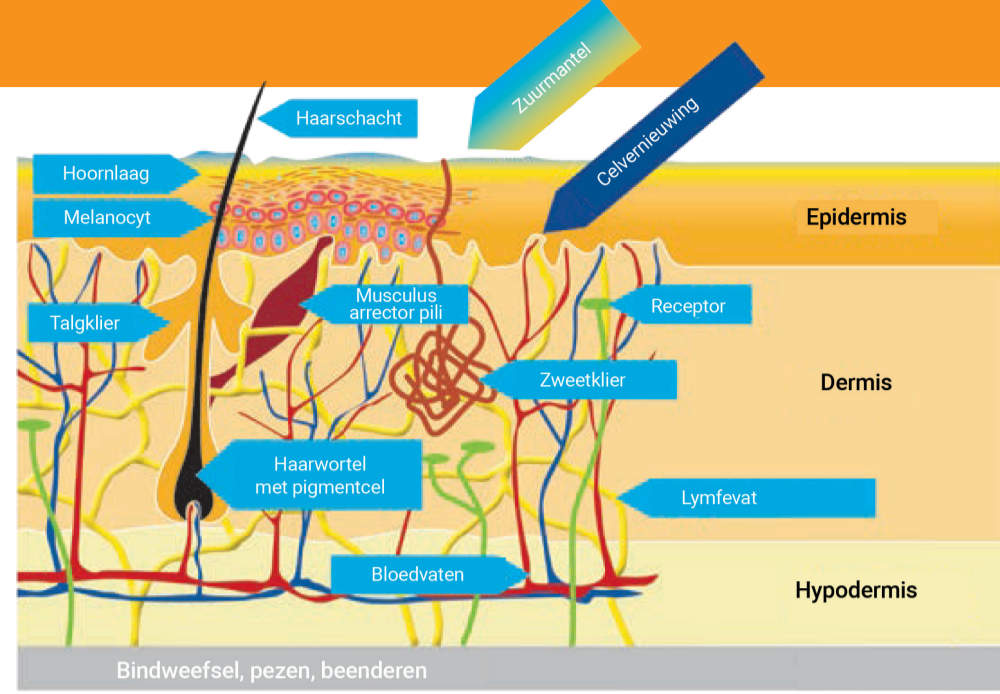


Screening om huidgerelateerde risico's en problemen te herkennen

De huidintegriteit bevorderen en behouden



- Met huidintegriteit bedoelen we een onaantaste huidstructuur en een intacte werking van de huid.
- Huidverzorgingsproducten worden aangebracht op de hoorlaag, de bovenste laag van de opperhuid.
- Een langdurige blootstelling aan water kan een uitdrogende werking op de huid hebben.
- Lipofiele huidverzorgingsmiddelen die goed over de huid verdeeld kunnen worden, zijn uiterst geschikt voor de verzorging van de huid.
- pH-huidneutrale verzorgingsproducten kunnen een positief effect op de barrièrefunctie van de huid hebben.
- 'pH-huidneutraal' wil zeggen dat de pH-waarde licht zuur is, net als de natuurlijke hydrolipidenlaag van de huid.
- Bij risico's op huidproblemen raden we aan de huidintegriteit volledig en niet-routinematig te laten controleren.

Verzorging van verouderde huid en droge huid (xerosis cutis)

De huid schoonhouden en met pH-huidneutrale producten reinigen en verzorgen:

1. Reiniging met pH-huidneutrale producten

Met water:
pH-huidneutrale waslotion en optioneel een (wegwerp-)wasdoekje gebruiken. De huid droogdeppen. Wrijving voorkomen. Let met name op bij grote rimpels en de huid tussen de tenen!

Zonder water:
pH-huidneutrale vochtige doekjes en pH-huidneutrale vochtige washandjes gebruiken. Afspoelen en afdrogen van de huid is niet nodig. Omdat water voornamelijk een uitdrogende werking heeft, zijn deze producten ook geschikt voor mensen met huidproblemen.

2. Verzorging met hydraterende, lipofiele, makkelijk aan te brengen en pH-huidneutrale producten

Door druk of druk + schuifkracht ontstane huidschade

! Decubitus

Is de persoon (gedeeltelijk) immobiel?

- Let op benige prominentie.
- Zorg voor drukontlasting.
- Voorkom wrijvings- en schuifkrachten.

Reinigen

- met water: pH-huidneutrale waslotion en optioneel een (wegwerp-)wasdoekje gebruiken
- alternatief: gebruiksklare vochtige washandjes

Verzorgen en beschermen

- Wanneer de huid
- te droog is: pH-huidneutraal verzorgingsproduct aanbrengen;
 - te vochtig is: pH-huidneutraal en huidbeschermend product aanbrengen.

Preventieve huidverzorging

Vochtgerelateerde huidschade (MASD)

! IAD
(incontinentie-gerelateerde dermatitis)

Is de persoon incontinent?

Absorberende hulpmiddelen

Een geschikt, pH-huidneutraal, absorberend incontinentieproduct gebruiken om het risico op IAD te verkleinen. Belangrijk: let op de juiste absorptiegraad en het formaat. Wanneer nodig en regelmatig verschonen.

TIP: voor de verzorging bij ontlastingsincontinentie kan een open verzorging (zonder afdekkend hulpmiddel) handig zijn.

Reinigen

De intieme zone bij iedere verschoning voorzichtig met pH-huidneutrale producten reinigen.

TIP: gedroogde ontlasting eventueel met reinigingschuim rehydrateren en voorzichtig verwijderen.

Beschermen

Vóór het aanleggen van het incontinentieproduct, een pH-huidneutraal en huidbeschermende crème aanbrengen. De crème mag geen invloed hebben op de absorberende eigenschappen van het incontinentieproduct.

Opmerking: overtollige crème op de handen niet aan het incontinentieproduct afvegen.

! Intertrigo

Zijn er huidplooien?

- De risico lopende huidzones schoon en droog houden.
- Ademende kleding aanraden die huid-op-huidcontact vermijden.
- Wrijving voorkomen.

Reinigen

- pH-huidneutrale waslotion en optioneel een (wegwerp-)wasdoekje gebruiken
- alternatief: gebruiksklare vochtige washandjes

Beschermen

- Neem het gebruik van een pH-huidneutraal product in overweging.
- Huid-op-huidcontact vermijden. Leg hiertoe een groot, zacht product tussen de huidplooien, dat het vocht kan absorberen of afvoeren. Vervangen bij bevochtiging.

! Peristomale dermatitis

Heeft de persoon een stoma?

- **OPMERKING:** in de praktijk wordt ook het begrip 'parastomale dermatitis' gebruikt.
- De huid schoon en droog houden.
- Wrijving voorkomen.

Reinigen

- Alleen pH-huidneutrale producten gebruiken.
- Gebruik voor de reiniging niet-steriele vochtige compressen (bij een urostoma evt. steriele compressen).
- De huid droogdeppen.

Beschermen

- Neem het gebruik van een huidbeschermend product in overweging, wanneer hechtende producten op de stoma worden ingezet. Zeker wanneer de persoon in kwestie gevoelig is voor huidbeschadigingen of een MARS-risico (Medical Adhesive-Related Skin Injury, nl. door wondverband of hulpmiddelen veroorzaakte huidbeschadiging) heeft.

! Dermatitis bij de wondomgeving

Heeft de persoon een wond?

- Zorg voor een optimaal microklimaat op het huidoppervlak.
- Zorg voor een passend exsudaatbeheer bij de wondverzorging.

Reinigen

- met water: pH-huidneutrale waslotion en (wegwerp-)wasdoekje gebruiken
- alternatief: pH-huidneutrale reinigingsdoekjes of pH-huidneutrale en gebruiksklare vochtige washandjes gebruiken
- **TIP:** een natte behandeling van 10 - 15 minuten met steriel, vochtig verband op de wond en de wondomgeving ondersteunt de reiniging en verwijdert bovendien schilfers en exsudaatkorsten van de huid.

Beschermen

- Neem het gebruik van huidbeschermende producten in overweging bij patiënten die gevoelig zijn voor huidbeschadigingen of een MARS-risico (Medical Adhesive-Related Skin Injury, nl. door wondverband of hulpmiddelen veroorzaakte huidbeschadiging) hebben.

Fragiele huid + schuifkracht

! Huidscheuring

Is de huid fragiel?

OPMERKING: in de praktijk worden vaak ook begrippen als perkamenthuid, cortisone huid of dunne huid gebruikt.

- Wees extra voorzichtig bij verzorgende en ondersteunende handelingen om verwondingen te voorkomen.
- Vermijd wrijving van de huid.
- Bij mobiele mensen maatregelen tegen vallen nemen.
- De ledematen met geschikte kleding en evt. met scheenbeen- en armbraces beschermen.
- Lange vingernagels knippen en geen sieraden met scherpe randen dragen.

Reinigen

- met water: pH-huidneutrale waslotion en optioneel een (wegwerp-)wasdoekje gebruiken
- alternatief: indien mogelijk vochtige washandjes gebruiken
- wrijving voorkomen

Verzorgen

- Huid – met name de ledematen – twee keer per dag met een pH-huidneutraal, lipofiel product verzorgen dat makkelijk over de huid kan worden verdeeld.

Wondverbanden

- Indien mogelijk liever geen verband met plakstrips gebruiken.
- Als alternatief een wondverband met een silicone laag gebruiken, dat atraumatisch kan worden verwijderd.
- Aankleedhulpmiddelen bij compressiesokken overwegen.

Let op in de perineale zone: afbakening decubitus versus IAD

! Behandelingsinterventie bij categorie 1

- Voor onmiddellijke, langdurige drukontlasting zorgen.
- Voorkom wrijvings- en schuifkrachten.

Reinigen

- met water: pH-huidneutrale waslotion en (wegwerp-)wasdoekje gebruiken
- alternatief: gebruiksklare vochtige washandjes

Verzorgen en beschermen

- Wanneer de huid
- te droog is: pH-huidneutraal verzorgingsproduct aanbrengen;
 - te vochtig is: pH-huidneutraal en huidbeschermend product aanbrengen.

! Behandelingsinterventie bij classificatie 1A*

Passend hulpmiddel

- Controleer of het incontinentieproduct wat betreft producttype, productformaat, grootte en absorptie geschikt is en pas dit evt. aan de vereisten aan.
- Wanneer nodig en regelmatig verschonen.

Reinigen

- Reinig de intieme zone pH-huidneutraal na het vervangen van het incontinentieproduct. Reiniging zonder water, bijv. met pH-huidneutrale reinigingsdoekjes, kan goed werken.
- Maak opgedroogde ontlasting los met pH-huidneutrale reinigingschuim.

Beschermen

- Vóór het aanleggen van het incontinentieproduct, een pH-huidneutraal en huidbeschermende crème aanbrengen die de eigenschappen van het absorberende incontinentieproduct niet aantast.
- Overweeg het gebruik van een lipofiel huidbeschermingsmiddel met zinkoxide, dat eenvoudig over de huid kan worden verdeeld. Neem maatregelen om een verslechtering van de huidconditie tegen te gaan.

! Behandelingsinterventie bij classificatie 1B/2A/2B*

- Blijf huid-op-huidcontact vermijden.
- Zorg dat de huid hygiënisch blijft.

Reinigen

- pH-huidneutrale waslotion en optioneel een (wegwerp-)wasdoekje gebruiken
- alternatief: gebruiksklare vochtige washandjes

Beschermen

- Overweeg het gebruik van een beschermend hulpmiddel, evt. een lipofiel product met zinkoxide, dat eenvoudig over de huid kan worden verdeeld.
- Huid-op-huidcontact vermijden. Leg hiertoe een groot, zacht product tussen de huidplooien dat het vocht kan absorberen of afvoeren. Vervangen bij bevochtiging.

! Behandelingsinterventie bij classificatie 2*

Reinigen

- Alleen pH-huidneutrale producten gebruiken.
- Gebruik niet-steriele vochtige compressen (bij een urostoma evt. steriele compressen).
- De huid voorzichtig droogdeppen.

Beschermen

- Neem het gebruik van een huidbeschermend product in overweging, dat de hechting van eventueel gebruikte hechtingsmiddelen niet aantast.

! Behandelingsinterventie bij classificatie 3*

Reinigen

- met water: pH-huidneutrale waslotion en (wegwerp-)wasdoekje gebruiken
- pH-huidneutrale reinigingsdoekjes of pH-huidneutrale en gebruiksklare vochtige washandjes gebruiken
- TIP: een natte behandeling van 10 - 15 minuten met steriel, vochtig verband op de wond en de wondomgeving ondersteunt de reiniging. Overweeg afhankelijk van de wond geconserveerde wondspoelingen of antiseptica voor de wond te gebruiken.

Beschermen

- Huidbeschermende middelen die een barrière op de huid aanbrengen, of lipofiele huidbeschermingsproducten met zinkoxide gebruiken die makkelijk over de huid kunnen worden verdeeld.

! Acute behandeling van huidscheuring

1. Stop het bloeden: oefen druk uit op de huidscheuring met een vlieskompres. Gebruik evt. calciumalginaat.
2. Reinig de wond: nadat het bloeden is gestopt de wond voorzichtig reinigen met een fysiologische zoutoplossing of geconserveerde wondspoeling.
3. Plaats het gescheurde deel van de huid terug: controleer de huid en plaats in steriele omstandigheden delen van de huid die niet zijn afgestorven voorzichtig terug. De huid 5 tot 10 minuten bevochtigen met een vlieskompres vergemakkelijkt het terugplaatsen ervan.

Zacht aanhechtende en niet-klevende wondverbanden (bijv. met siliconenlaag) gebruiken om te verbinden. Om te voorkomen dat de huid tijdens het verschonen van het verband verschuift, kan het helpen een pijl op het verband te zetten die aangeeft in welke richting het verband kan worden verwijderd.

Vanaf decubitus categorie 2: norm voor wondverzorging opvolgen

Bij classificatie 1B/2A/2B: norm voor wondverzorging opvolgen

Bij huidscheuringen van type 1/2/3: norm voor wondverzorging opvolgen

Productaanbevelingen voor een gezonde huid

Reinigen

pH-huidneutraal, zonder water



pH-huidneutraal, met water



Beschermen

pH-huidneutraal met 21% zinkoxide



Verzorgen

pH-huidneutraal



Absorberende incontinentieproducten

pH-huidneutraal



Wondverbanden



www.hartmann.be
www.hartmann.nl



* Wondclassificatie in DACH-landen van vochtgerelateerde huidschade
Prevention and Treatment of Pressure Ulcers/Injuries: Quick Reference Guide. Emily Haesler (Ed.) EPUAP/NPIAP/PPPIA. 2019. Leitlinie der Fachgesellschaft Stoma, Kontinenz und Wunde e.V. zur Stomaverzorgung, 2011. The effects of water exposure on biophysical properties of normal skin. Skin Research and Technology 2015; 21: 131-136. Fletcher J, Beckman D, Boyles A et al. (2020). International Best Practice Recommendations: Prevention and management of moisture-associated skin damage (MASD). Wounds International. Informationskettladen des WundDACH - der deutschsprachigen Wund-Fachgesellschaften ICD, SAFW & AWA Flüssigkeits-assoziierte Hautschäden (FAH). 1. Auflage 2021. Beckman D et al. Proceedings of the Global IAD Expert Panel. Incontinent-associated dermatitis: moving prevention forward. Wounds International 2015; Biss, Donna Z, et al. Incontinence-related genital/anal/perineal skin problems in older nursing home residents at risk for incontinence-associated dermatitis. Journal of Wound, Ostomy and Continence Nursing 44:5(2017): 475-480. Lubberink D, Campbell K et al. (2021) Best practice recommendations for prevention and management of periwound skin complications. Wounds International. Behandlungsstandard Hauterose - Skin Tears. WZ-05-015-011 Hauterose - Skin Tears. Wundzentrum Hamburg/Leibniz-Klinik. Best practice recommendations for the prevention and management of skin tears in aged skin. Wounds International 2018. * waterge-fase van de w/o-remedie
841 427 (8/2023)